

The Royal Women's Hospital Women's Health Information
ការព្យាបាល endometriosis (ជំងឺស្រទាប់ក្នុងរបស់ស្បូននៅខុសកន្លែង) ដោយ
ប្រើវិធីវះឆ្កុះមើលក្នុងសំបុកពោះ

ខែមីនា ឆ្នាំ 2004

ហេតុអ្វីបានជាប្រើវិធីវះឆ្កុះមើលក្នុងសំបុកពោះ (Laparoscopy)?

វេជ្ជបណ្ឌិតអ្នកសង្ស័យថា អ្នកអាចកើតមានជំងឺ endometriosis (ជំងឺស្រទាប់ក្នុងរបស់ស្បូននៅខុសកន្លែង) ហើយបានផ្តល់ឲ្យអ្នកនូវជំងឺស្រទាប់ក្នុងរបស់ស្បូនដោយប្រើវិធីវះឆ្កុះមើលក្នុងសំបុកពោះ។

បើអ្នកចង់ដឹងថែមទៀតអំពី endometriosis និងជំងឺស្រទាប់ក្នុងរបស់ស្បូន សូមអានប័ណ្ណព័ត៌មាន *Endometriosis (ជំងឺស្រទាប់ក្នុងរបស់ស្បូននៅខុសកន្លែង) – ព័ត៌មានសំរាប់ស្ត្រី និង ការព្យាបាល Endometriosis (ជំងឺស្រទាប់ក្នុងរបស់ស្បូននៅខុសកន្លែង)។*

គុណប្រយោជន៍នៃវិធីវះឆ្កុះមើលក្នុងសំបុកពោះ គឺថា គេអាចបញ្ជាក់អំពីរោគវិនិច្ឆ័យរបស់អ្នក ហើយគេអាចធ្វើការព្យាបាលនៅគ្រាដំបូងមួយភ្លែតម្តង។ គុណប្រយោជន៍មួយទៀតនៃវិធីវះឆ្កុះមើលក្នុងសំបុកពោះ គឺថា គេអាចប្រើវិធីនេះដើម្បីរកមើលជំងឺទឹកកន្លែងកើតមាន endometriosis និងទំហំរបស់វា ព្រមទាំងការធ្វើប្រាកដថា ពុំមានបញ្ហាជំងឺដទៃទៀតដែលកំពុងបណ្តាលឲ្យមានរោគសញ្ញារបស់អ្នកឡើយ។

តើវិធីវះឆ្កុះមើលក្នុងសំបុកពោះ គឺជាអ្វីទៅ?

វិធីនេះជាប្រតិបត្តិការមួយដែលគេសឹកបញ្ជូលកែវយឺតតូចឆ្មារមួយ តាមរយៈការរះតូចមួយនៅនឹងផ្ចិតអ្នក ដើម្បីមើលក្រហូងពោះ និង ម៉ូសាច់ដុំឆ្អឹងត្រគាក។ ការរះតូចមួយទៀត គឺជាការចាំបាច់ដើម្បីឲ្យគេអាចប្រើសម្ភារៈផ្សេងទៀតសំរាប់ធ្វើទំនាក់ទំនងនេះ។ ការរះទាំងនេះត្រូវបានបិទភ្ជិតដោយប្រើចំណុចដេរតែមួយគត់ ឬបង្កប់បិទមុខ។

តើវិធីនេះត្រូវបានប្រើយ៉ាងណាដែរ?

បើគេអាចមើលឃើញ endometriosis ក្នុងអម្ពូងវិធីវះឆ្កុះមើលក្នុងសំបុកពោះ ជាធម្មតាគេនឹងយកសំណាកមួយទៅវិភាគមើល។ អំពើនេះនឹងបញ្ជាក់នូវការពិតនៃរោគវិនិច្ឆ័យ។

ការព្យាបាលនឹងអាស្រ័យទៅលើទីកន្លែងដែលរកឃើញវា និងទំហំរបស់វា។

គេអាចយកចេញនូវស្នាមតូចៗនៃ endometriosis នៅម៉ូសាច់ដុំឆ្អឹងត្រគាក តាមរយៈការរះកាត់ ឬ ដោយដុត (ប្រើកំដៅអគ្គិសនី ឬ ឡាស៊ែរ)។ ជាធម្មតា endometriosis នៅនឹងអម្ពូង តម្រូវឲ្យកាត់យកចេញពងដុះចេញដែលគេហៅថា ពងដុះនៃ endometriosis (endometrioma)។

ជួនកាលទៅ endometriosis មានផលប៉ះពាល់ដល់សរីរាង្គផ្សេងទៀត ដូចជាពោះវៀន ឬ បំពង់នោម (បំពង់ចេញពីតម្រងនោមទៅកាន់ប្លោកនោម)ជាដើម។ បើសិនជាយ៉ាងនេះមែន អ្នកអាចត្រូវការការរះកាត់បន្ថែមនៅថ្ងៃក្រោយទៀត។ ការរះកាត់ថែមទៀត ទំនងជាចូលរួមធ្វើដោយគ្រូពេទ្យរះកាត់ឯកទេសផ្សេងទៀត។

តើវិធីមួយណាប្រសើរជាង - ឡាស៊ែរ ឬ កំដៅអគ្គិសនី?

ឡាស៊ែរ ឬ កំដៅអគ្គិសនី គឺជាសម្ភារៈដែលផ្តល់ជូនភាពងាយស្រួលប្រើដើម្បីដកជាលិកា។ គេអាចប្រើវិធីទាំងពីរសំរាប់ដក endometriosis (ការយកចេញ) ឬ កាត់វាចេញ។ វិធីទាំងពីរមានគុណសម្បត្តិ និង គុណវិបត្តិ។ អ្នកឯកទេសជំងឺស្រ្តី នឹងប្រើវិធីដែលខ្លួនមានបទពិសោធន៍ច្រើនបំផុត និងមានភាពកក់ក្តៅនឹងអនុវត្ត។

ការដក ឬ ការកាត់

គ្រាសព្វថ្ងៃនេះ យើងកំពុងធ្វើការស្រាវជ្រាវនៅឯ Royal Women's Hospital ដើម្បីឱ្យដឹងថា តើវិធីមួយណាទៅដែលជាវិធីព្យាបាលមានប្រសិទ្ធភាពបំផុត។ យ៉ាងណាមិញ នៅតាមកន្លែងខ្លះ ការកាត់វាចេញ ទំនងជាមានភាពប្រសើរជាង។

លទ្ធភាពគ្រោះថ្នាក់

ការកាត់ទាំងអស់មានលទ្ធភាពគ្រោះថ្នាក់។ វិធីនេះឆ្លុះមើលក្នុងសំបុកពោះ កំរើធ្វើឱ្យកើតមានបញ្ហាណាស់ ប៉ុន្តែវាអាចបណ្តាលឱ្យមានបញ្ហាភាពធ្ងន់ធ្ងរ។ បញ្ហាទាំងនេះមានរួមទាំង :

- ដំបៅនៅក្នុងប្លោកនោម ស្បូន ឬ ការមុតនៅក្នុងពោះ
- ការខូចខាតសរីរាង្គ ឬ ចេញឈាម - (មួយក្នុងចំណោមប្រាំរយ)
- ស្លាប់ - (មួយក្នុងចំណោមពីរម៉ឺន)។

លទ្ធភាពគ្រោះថ្នាក់ជាក់លាក់នៃការព្យាបាល endometriosis ដោយប្រើវិធីឆ្លុះមើលក្នុងសំបុកពោះ មានរួមទាំង:

- ការខូចខាតពោះវៀន
- ការខូចខាតប្លោកនោម ឬ ស្បូន

ស្ថានភាពមិនល្អទាំងនេះ អាចតម្រូវឱ្យមានការព្យាបាលជាបន្តបន្ទាប់។ ស្ថានភាពទាំងនេះអាចធ្ងន់ធ្ងរ ហើយអាចតម្រូវឱ្យមានការកាត់ដំបៅបន្ថែម នៅពេលក្រោយមកទៀត។

លទ្ធភាពគ្រោះថ្នាក់ផ្សេងទៀត មានរួមទាំង :

- លទ្ធភាពដែលអាចសញ្ញាគ្មានភាពប្រសើរជាងមុនទេ
- ការកើតមានស្លាកស្នាម (ការស្លិតជាប់)។

នៅក្នុងករណីខ្លះ គេប្រហែលជាគ្មានលទ្ធភាពដកយកចេញ endometriosis ទាំងអស់ទេ ឬមួយ endometriosis អាចវិលមកវិញ នៅពេលក្រោយមកទៀត។

មុនពេលរំកាត់ ផ្តល់ជូនអ្នកត្រូវពិភាក្សាអំពីលទ្ធភាពគ្រោះថ្នាក់ជាមួយអ្នក ដើម្បីឱ្យអ្នកយល់នូវអ្វីទៅដែលជាលទ្ធភាពគ្រោះថ្នាក់ នៅពេលអ្នកផ្តល់ការអនុញ្ញាត។

សូមកុំប្រឆាំងក្នុងការសាកសួរសំណួរឡើយ

ការត្រៀមលក្ខណៈនៃពោះវៀន

ការត្រៀមលក្ខណៈនៃពោះវៀន អាចផ្តល់ឱ្យគ្រូពេទ្យរំកាត់នូវការមើលឃើញកាន់តែប្រសើរឡើងនូវមុំសាច់ដុំដុំ ត្រួតពិនិត្យរបស់អ្នក ក្នុងអម្លុងពេលរំកាត់ (ហើយធ្វើឱ្យការរំកាត់រឹតតែងាយស្រួល)។ ត្រូវម្នាក់ក្នុងចំណោមបីនាក់នឹងកើតមានរបួសពោះវៀនដោយចៃដន្យ ក្នុងអម្លុងការរំកាត់នេះ។ ការត្រៀមលក្ខណៈពោះវៀនជាមុន នឹងធ្វើឱ្យការជាសះស្បើយពោះវៀន រឹតតែងាយស្រួល និង រឹតតែមានសុវត្ថិភាព។

តើប្រតិបត្តិការវះកាត់នេះ អាចព្យាបាល endometriosis ទាំងអស់ឬទេ?

មិនអាចទេ! ជាពិសេសជាមួយនឹង endometriosis ធ្ងន់ធ្ងរ ឬ នៅពេលដែលវាស្ថិតនៅនឹងកន្លែងជាក់លាក់ (ឧទាហរណ៍: នៅក្បែរនឹងពោះរៀន ឬ ស្បូន) នោះការវះកាត់បន្ថែមអាចជាការចាំបាច់។ វិធីវះកាត់មិនមែនជាការដកចេញនូវ ពោះ និងជួបឲ្យវេជ្ជបណ្ឌិតដឹងថាមធ្យោបាយស្ថានភាពរបស់អ្នក ហើយវេជ្ជបណ្ឌិតអាចគ្រោងធ្វើការវះកាត់បន្ថែម ឲ្យរឹតតែមានប្រសិទ្ធភាពឡើង។

បើអ្នកពិតជាត្រូវការការវះកាត់បន្ថែម នោះវាទំនងជាការវះកាត់បើកមុខ ជាជាងវិធីវះកាត់មិនមែនក្នុងសំបុកពោះ។

Endometriosis ដែលជាប់ទាក់ទងនឹងពោះរៀន

បើពុំមានរោគសញ្ញាពោះរៀនទេ ការព្យាបាលប្រហែលជាមិនត្រូវការទេ។ បើរោគសញ្ញាពោះរៀនមានភាពធំធេង ផ្នែកមួយនៃពោះរៀនអាចត្រូវកាត់យកចេញ។ ជួនកាលទៅ គ្រូពេទ្យអាចធ្វើការវះកាត់នេះដោយប្រើវិធីវះកាត់មិនមែនក្នុងសំបុកពោះ ប៉ុន្តែភាគច្រើន គេត្រូវធ្វើតាមរយៈការវះកាត់បើកមុខ។ បើត្រូវធ្វើយ៉ាងនេះមែន គ្រូពេទ្យវះកាត់ ឯកទេសពោះរៀននឹងត្រូវចូលរួម។

ភាពប្រសើរឡើងនៃរោគសញ្ញា

នៅក្នុងករណីភាគច្រើន រោគសញ្ញាមានភាពប្រសើរឡើង ជាធម្មតាគឺរយៈពេលយ៉ាងយូរ។ នៅក្នុងករណីខ្លះ នៅពេលដែលរោគសញ្ញាមិនមែនដោយសារ endometriosis ទេ ឬ នៅពេលដែលគ្មានលទ្ធភាពយកវាចេញ ទាំងស្រុង នោះរោគសញ្ញាអាចមានភាពប្រសើរខ្លះៗ យ៉ាងណាមិញ ជួនកាលទៅ រោគសញ្ញានឹងគ្មានភាព ប្រសើរឡើងសោះឡើយ។

ភាពប្រសើរឡើងនៃការអាចមានកូន

ចំពោះស្ត្រីដែលមាន endometriosis មិនសូវខ្លាំងក្លា ហើយដែលបាននិងកំពុងខិតខំមានផ្ទៃពោះ ភាពអាចមាន ផ្ទៃពោះរបស់ស្ត្រីទាំងនោះទំនងជាមានភាពប្រសើរឡើង ក្នុងអំឡុងពេលក្រោយការវះកាត់។ ចំពោះស្ត្រីដែលមិនបាន ខិតខំមានផ្ទៃពោះនៅមុនពេលវះកាត់មិញ នោះគេមិនដឹងនូវផលប៉ះពាល់នៃការវះកាត់ទៅលើភាពអាចមានផ្ទៃពោះ របស់ស្ត្រីទាំងនោះទេ។

តើប្រតិបត្តិការវះកាត់នេះ ព្យាបាលខ្ញុំកុំឲ្យមាន endometriosis រៀងរហូតឬ?

ការសិក្សាបានបង្ហាញថា ក្នុងពេលប្រាំឆ្នាំ ស្ត្រីដល់ទៅ 70% នឹងគ្មានភស្តុតាងនៃការវិលមកវិញនៃ endometriosis ឡើយ។

ទីកន្លែងទទួលព័ត៌មានបន្ថែម

Women's Health Information Centre (RWH)
(03) 9344 2007
1800 442 007 (ទូរស័ព្ទដោយឥតគិតថ្លៃ) អ៊ីមែល : whic@rwh.org.au
<http://wellwomens.rwh.org.au>

Endometriosis Association of Victoria

567 Waterdale Road
Heidelberg West
Victoria 3081
Australia
(03) 9457 2933
<http://www.endometriosis.org.au/>

Gynaecology Clinic (គ្លីនិកជំងឺស្ត្រី) នៅ Royal Women’s Hospital

គ្លីនិកនេះ មានទីតាំងនៅក្នុងអគារ outpatients (អ្នកជំងឺនៅក្រៅមន្ទីរពេទ្យ) នៅនឹងជាន់ក្រោមនៃ Royal Women’s Hospital
ទូរស័ព្ទ 9344 2183

ប័ណ្ណព័ត៌មានដំឡើងរបស់ RWH ដែលអាចមានប្រយោជន៍សំរាប់អ្នក

RWH មានប័ណ្ណព័ត៌មានផ្សេងៗជាភាសាច្រើន នៅតាមអ៊ិនធើណិត។ បើអ្នកចង់បានព័ត៌មានបន្ថែម អ្នកអាចបើកមើលរូបសំណាកផ្សេងៗសុខភាពរបស់យើង។ អាសយដ្ឋានគឺ
<http://wellwomens.rwh.org.au>

អ្នកក៏អាចសុំឲ្យអ្នកថែទាំអ្នកនៅ Royal Women’s Hospital ផ្តល់ប័ណ្ណព័ត៌មានផងដែរ។ សុំយក :

- *Endometriosis (ជំងឺស្រទាប់ក្នុងរបស់ស្បូននៅខុសកន្លែង) – ព័ត៌មានសំរាប់ស្ត្រី*
- *ការព្យាបាល endometriosis (ជំងឺស្រទាប់ក្នុងរបស់ស្បូននៅខុសកន្លែង)*